

PORANNĄ

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 8309

Lwów, wtorek 1 listopada 1927

Rok XVIII.

Nakładem Spółki Wydawniczej **GRODKI i Spółka.**

Redaktor naczelny: **JERZY KONARSKI.**

Zamach rewolwerowy na prezydenta Grecji.

Potworna zemsta rozwydrzonych parobków.

WYNURZENIA KANCLERZA MARXA.

Essen, 30. października. (Tel. G. P.) Dziś wieczorem odbyło się tu wielkie zebranie partii centrowej, na którym kanclerz Marx wygłosił dłuższe przemówienie polityczne. Co do mowy tennenberskiej prezydenta Hindenburga oświadczył kanclerz, że zarówno on jak i Stresemann wyrazili swą zgodę na tę mowę. W sprawie memorjału Parkera Gilberta, to tenże wyraził wprowadzić pewne wątpliwości co do obecnej sytuacji finansowej Niemiec, uczynił to jednak z wyraźnym zastrzeżeniem, że nie chce się mieszać w sprawy polityki wewnętrznej Niemiec.

CZY GEN. SKŁADKOWSKI PÓJDZIE ZA PRZYKŁADEM SWEGO KOLEGI CZESKIEGO?

Praga, 30. paźdz. (Tel. G. P.) Ministerstwo spraw wewn. opracowało ustawę upoważniającą rząd do zniesienia w komunikacji Czechosłowacji z obcymi państwami nie tylko przymusu wizowego, ale i paszportowego.

LOT Z TOURS DO WARSZAWY.

Paryż, 30. paźdz. (Tel. G. P.) Por. Lasale i sierżant Duroyon rozpoczęli dziś o godz. 7.20 lot z Tours do Pragi i Warszawy. Do Pragi spodziewają się lotnicy przylecieć dziś wieczorem, jutro zaś wyruszą do Warszawy.

BRUKSELA — BERLIN — KRÓLEWIEC.

Le Bonnet, 30. paźdz. (Tel. G. P.) Lotnik Knipping na awionetce zaopatrzonej w motor 40-konny, rozpoczął lot, mający na celu pobicie rekordu na odległość w linii prostej, udając się w kierunku Bruksela - Berlin - Królewiec.

SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH W WARSZAWIE.

Warszawa, 30. paźdz. (Tel. G. P.) Dziś odbyło się otwarcie nowo wybudowanego gmachu Szkoły Nauk Politycznych, w obecności ministrów Niezabytowskiego i Dobruckiego, wojewody Soltana i innych.

Czego domagają się urzędnicy?

UCHWAŁY KONGRESU ZRZESZEŃ PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH.

Warszawa, 30. października. (Tel. G. P.) W niedzielę dnia 30. bm. zakończyły się dwudniowe obrady kongresu zrzeszeń pracowników państwowych i samorządowych. Ze spraw zasadniczych uchwalono postulaty automatycznego awansu urzędników i niższych funkcjonariuszy, zakończenia procesu stabilizacji, zniesienia znanego art. 116, poprawy obecnego systemu pomocy lekarskiej, podwyżkę kategorii służby przygotowawczej, co do uposażenia zaś żądano, by w ustawach regulujących uposażenie wszystkich osób pozostających w stosunku służbowym do Państwa, przeprowadzona była zarząd jednakowego uposażenia przy równych studiach, w równych latach służby i równych kwalifikacjach, tudzież, by wydana została jedna ustawa w tym względzie. Jako

punkt wyjścia uposażeń w obecnych warunkach tj. zanim sytuacja finansowa Państwa pozwoli na zapewnienie pracownikom państwowym bytu odpowiadającego godności ich stanu, uchwalono zażądać podwyżki zgodnie ze wzrostem drożyzny. Równocześnie uchwalono domagać się odpowiednich podwyżek dodatków do uposażenia. Za pracę poza godzinami służbowymi uchwalono żądać osobnego wynagrodzenia, a dla urzędników na stanowiskach kierowniczych dodatków za kierownictwo. Dla polepszenia bytu emerytów kongres uchwalił rezolucję, mającą na celu dostosowanie wymiaru zaopatrzenia emerytalnego zasadniczo do norm uposażenia funkcjonariuszów czynnej służby, m. i. zaś wypłatę jednorazowego zasiłku, przyznanego już funkcjonariuszom czynnym.

ROZWIĄZANIE RADY MIEJSKIEJ W BIAŁYMSTOKU.

Białystok, 30. października. (Tel. G. P.) Ministerstwo spraw wewnętrznych reskryptem z 26. października br. zarządziło rozwiązanie Rady miejskiej Białegostoku, z uwagi na brak inicjatywy w pracy samorządowej i podważanie zaufania u miejscowej ludności. Zarządzenie w sprawie nowych wyborów wyda Województwo w najbliższym czasie.

ROZNIKA PROKLAMACJI REPUBLIKI TURECKIEJ.

Angora, 30. października. (Tel. G. P.) W całym kraju obchodzono wczoraj uroczystości rocznicę proklamowania republiki tureckiej. Prezydent republiki przyjmował członków rządu, posłów, korpus dyplomatyczny, wyższych urzędników cywilnych i wojskowych, oraz przedstawicieli społeczeństwa. Odbyła się również defilada, w której brały udział oddziały wojskowe, młodzież szkolna i harcerze.

W ROCZNICĘ DOJŚCIA FASZYSTÓW DO WŁADZY.

Rzym, 30. października. (Tel. G. P.) Obchód piątej rocznicy dojścia faszystów do władzy miał charakter wybitnie uroczysty, tak w Rzymie, jak w główniejszych miastach prowincji. Głównym punktem programu tych uroczystości było otwarcie robót publicznych dróg, mostów, wodociągów i muzeów, gdyż w myśl odczytu Mussoliniego do czarnych koszul, dzieło dokonane przez faszystów oceniał należy odłód nie według słów, a według czynów. W Rzymie Mussolini przyjął defiladę wszystkich oddziałów garnizonu. Wzięło w niej udział 23.000 ludzi.

KATASTROFA KOLEJOWA.

Bari, 30. października. (Tel. G. P.) Na linii Locoretondo nastąpiło zderzenie dwóch pociągów. Dotychczas jest 6 zabitych i 24 rannych. Na znak żałoby z powodu tej katastrofy odwołano w Bari uroczystości, związane z piątą rocznicą marszu faszystów na Rzym.

MILLERAND WYBRANY SENATOREM.

Alençon, 30. paźdz. (Tel. G. P.) Millerand wybrany został senatorem w pierwszym głosowaniu 536 głosami przeciw 303.

NOWY LEADER RADYKAŁÓW SOCJALNYCH WE FRANCJI.

Paryż, 30. października. (Tel. G. P.) Dzienniki podają: Wybrany na przywódcę partii radykałów socjalnych Deladier, choć jako deputowany głosował przeciw gabinetowi Poincarego, jednak w swej mowie piątkowej oświadczył, że wobec niemożności utworzenia jednolitej większości parlamentarnej, narzuca się konieczność istnienia gabinetu jedności narodowej. Poza to dzienniki podkreślają zalety osobiste nowego prezesa partii radykałów socjalnych, jego energję i działalność zyskują mu sympatję. „Petit Parisien“ zauważa, że wojowniczy, a często-kroć nawet gwałtowny Deladier okazał się w Izbie deputowanych bardziej umiarkowanym, a jego urzędowanie w charakterze ministra pozwoliło mu patrzeć na politykę pod mniej ostrym kątem widzenia.

DEKLARACJA FRANCUSKIEJ PARTII RADYKAŁNEJ.

Paryż, 30. października. (Tel. G. P.) Deklaracja partii radykałnej głosi, że Francja winna kontynuować w łonie Ligi Narodów podjęte przez Brianda i Paula Boncoura wysiłki, zwiększyć liczbę paktów regionalnych, rozpowszechniać zasadę obowiązkowego rozjemstwa, przygotowywać zmniejszenie zbrojeń i międzynarodową współpracę ekonomiczną. Francja powinna dalej znaleźć podstawy trwałego zbliżenia z Niemcami, ponieważ porozumienie obu tych narodów jest niezbędne dla współpracy europejskiej. Wobec Moskwy należy prowadzić politykę wykluczającą w sposób stanowczy mieszanie się do spraw wewnętrznych.

40-LECIE KLUBU POLSKIEGO W PRADZE.

Praga, 30. października. (Tel. G. P.) Dziś odbyła się uroczystość czterdziestolecia Klubu Polskiego w Pradze.

Keith spodziewał się również, że może Mac Dowell — widocznie zachował je dla siebie. Z niemałą ulgą stwierdził, że w głosie kłopotliwego Szan-Tunga mu nie powiedział! Po tych objawach wzajemnego zadawolenia Wallie zabrał się razno do swej roboty. Wkrótce też doleciały do nozdrzy Keitha miłe zapachy od kuchni, świadczące, że Wallie nie traci czasu i chce odrzuć popisywanie się swymi zdolnościami kulinarnymi. Keith tymczasem postanowił telefonować do Mac Dowella. Przybycie kucharza było do tego dobrego pretekstem. W rzeczywistości jednak pragnął przekonać się, czy Mac Dowell i nadal odnosi się do niego z takim samym zainteresowaniem, czy Szan-Tung czegoś mu nie powiedział!

Keith wybuchnął śmiechem, a japończyk, zadowolony, że wszystko tak gładko poszło, aż skakał w górę z radością, wybierając obcasami. Po tych objawach wzajemnego zadawolenia Wallie zabrał się razno do swej roboty. Wkrótce też doleciały do nozdrzy Keitha miłe zapachy od kuchni, świadczące, że Wallie nie traci czasu i chce odrzuć popisywanie się swymi zdolnościami kulinarnymi. Keith tymczasem postanowił telefonować do Mac Dowella. Przybycie kucharza było do tego dobrego pretekstem. W rzeczywistości jednak pragnął przekonać się, czy Mac Dowell i nadal odnosi się do niego z takim samym zainteresowaniem, czy Szan-Tung czegoś mu nie powiedział!

Keith wybuchnął śmiechem, a japończyk, zadowolony, że wszystko tak gładko poszło, aż skakał w górę z radością, wybierając obcasami. Po tych objawach wzajemnego zadawolenia Wallie zabrał się razno do swej roboty. Wkrótce też doleciały do nozdrzy Keitha miłe zapachy od kuchni, świadczące, że Wallie nie traci czasu i chce odrzuć popisywanie się swymi zdolnościami kulinarnymi. Keith tymczasem postanowił telefonować do Mac Dowella. Przybycie kucharza było do tego dobrego pretekstem. W rzeczywistości jednak pragnął przekonać się, czy Mac Dowell i nadal odnosi się do niego z takim samym zainteresowaniem, czy Szan-Tung czegoś mu nie powiedział!

Mac Dowell pochylił się poufale ku Keithowi. Na twarzy jego malowała się litość zmieszana z trwogą. Nie był to już człowiek o żelaznej woli i nerwach.

— Nikomu innemu prócz ciebie Derry, nie odważyłbym się powierzyć tej misji. Potrzeba tu człowieka przenikliwego a dyskretnego, prawdziwego gentlemans. Będzi się z nią widział... sama cię o to prosiła. Spróbuj tedy wyciągnąć z niej tę tajemnicę. Ale cokolwiek usłyszysz, przyrzeknij mi, mój stary, że próżno z nas dwóch nikt się o tem nie dowie.

Keith po chwili namysłu odparł:

— Słuchaj, Mac Dowell... Przecież i ty sam jesteś szczywanym lisem... Powiedz mi tedy: masz jakie podejrzenia?

Mac Dowell zmarszczył brwi, machnął niechętnie ręką, jakby chciał odpędzić przesładującą go natrętą jakąś myśl. Chwył Keitha za rękę i odrzekł półgłosem, jakgdyby lękał się, by ktoś trzeci ich nie słyszał:

— Szan-Tung... Tak... Szan-Tung wmieszany jest w to wszystko. Nie wiem dokładnie, jaką on w tem gra rolę... Ale że gra jakąś rolę, jestem pewny... I to rolę napewno straszną.

— Ostatecznie... jak ci się zdaje?

— Zdaje mi się... że Chińczyk kocha się w Miriam Krkstone... że może nawet jest już jej kochankiem... — Tę przecież straszne, nie do pomyslenia nawet!.. A jeśli tak jest naprawdę, jakim cudem ona dostała się w ramiona tej żółtej małpy? Zapewne teraz zdaje sobie sprawę z całej okropności tego postępowania — i to ją pomału zabija.

— Zgadza się z tobą zupełnie, Derry, — przytaknął Mac Dowell — i nie nie rozumiem. Może nie t. le idzie jej o Keitha, jak o ciebie samego. Nie jest jej tajemną, że między tobą a Chińczykiem istnieje dawna, zaciekła nienawiść. Spodziewa się zatem, że ty jeden potrafisz oswojować ją od tego złotego kata. I może o to cię nawet prosić będzie.

— „Znasz teraz, Derry, całą sytuację. Nie czeka cię obecnie posęga za jakimś mordercą aż do bieżąca północnego... Ale kto wie, czy sprawa, którą ojcę, wydaje mi się coraz mniej dziwną. Zainteresowanie się osobą człowieka, który zabił jej resztkę się niesłychanie tą osobą. A tego rodzaju grzebany? Wedle tego co mi mówisz, Miriam interesowała w całej historii Johna Keitha, dawno już po — Ale, — podjął po chwili, — co ma do czego razy po pokonaniu.

Keith zapalił wygasłą fajkę i przeszedł się parę po uszy.

owych tajemniczych wizyt, — zacierwieniła się aż niedawno zagadnąłem ją nie podzianie w sprawie ale niesteły, tak jest rzeczywiste... Kiedy znów chana bezczelnością... Przykro mi to powiedzieć, własne oczy. Okłamuje mnie, okłamuje z niesłychanym Naturalnie, że nie. Przecież wdziałem na — I nie wierzysz temu, co ci powiedziałam? kania Chińczyka.

stanowczo, jakoby kiedykolwiek chodziła do mieszki nieślej wiadomości o Potrze. Natomiast zaprzeczają tylko Szan-Tung odwiedził ją popołudniu, by przykiemu w żywe oczy. Przyznała jedynie, że raz jeden wie delikatej formie. Ale Miriam przeczy wszystkim — I to już próbowałem, naturalnie w możli-

— To niemożliwe! — zaprotestował Keith z oburzeniem. — Oszalałeś chyba, Mac Dowell... Taki potworne osądzenie!..

— I ja tak początkowo myślałem... A jednak później doszedłem do przekonania, że to zupełnie możliwe...

Starannie ważąc każde słowo, mówił pomału, z wrodzoną mu energią:

— Nie mam zwyczaju, Derry, bawić się tylko w przypuszczenia. Nie wierzę nigdy wcześniej, aż się sam przekonam...

— Otóż przede wszystkim muszę ci powiedzieć, że Szan-Tung w moich oczach wydaje mi się zupełnie innym, niż każdy przeciętny człowiek. Nie jestem zabobonny, ale przekonany jestem, że ten Chińczyk posiada dziwną magnetyczną władzę. Wystarczy tylko popatrzeć na te jego oczy...

— I przyszło mi na myśl, że Szan-Tung posługiwał się właśnie ową tajemniczą magnetyczną władzą, by zmusić Miriam do uległości. Nie wiem, czy tak było istotnie... ale trudno mi znaleźć inne wytłumaczenie.

— Mam takie wewnętrzne przekonanie, ale nie mam pewności, nie mam żadnych dowodów. Więc z punktu widzenia prawa jestem zupełnie bezsilny.

— Rozciągałeś nad nimi obserwację? — zagadnął Keith.

— Owszem, ale od niedawna dopiero. Długo czas bowiem nie mogłem odgadnąć właściwej przyczyny tego jej przygnębienia. Ale i to, co zauważyłem, już mi wystarczy...

— Szan-Tung mieszka na górze, ponad kawiarnią przez siebie dzierzawioną. O ile mi wiadomo, nikt

— Dowód mieszkaniowy Szan-Tunga, — podjął po chwili, — dostać się można albo po schodach wewnętrznych, wiodących wprost z kawiarni, — albo po drugich schodach, wychodzących z tyłu domu na wąską uliczkę. Otóż Karys, późnym już wieczorem, widziałem Miriam Kirkstone, schodzącą po tych drugich schodach na ulicę. A potem spacerowałam tam jeszcze dwa razy, o tej samej godzinie wieczornej. To jeszcze nie wszystko. Rozciągnąłem dyskretny dozór nad mieszkaniem Kirkstoneów. I w ciągu zeszłego miesiąca trzy razy widziałem wchodzącego tam Szan-Tunga.

— Za trzem razem zadzwoniłem do drzwi i pod pierwowzorem, którym pretekstem wszedłem do środka. Przeszłem podługnie siedziałem w twarzystwie Miriam. Ale z Chińczyka ani śladu! Widocznie ukrył się gdzieś, albo uciekł za moim przybyciem.

— Sprawa cała komplikuje się jeszcze o tyle, że od dwóch miesięcy brat Miriam, Piotr zniknął bez śladu. W przeddzień wyjazdu przysłał mi króciutkie zawiadomienie, że wyjeżdża w interesach.

— Prosty zbieg okoliczności, czy też coś więcej? Czy może Piotr Kirkstone jest wspaniałym w zbrodniach machinacjach Chińczyka. Może wziął od niego pieniądze za milczenie i wyjechał? I to zupełnie możliwe, bo ów Piotr, to kanalia, zdolna do wszystkiego. Ale i na tym punkcie ograniczyć się muszę tylko do przypuszczeń. Nie wiem nic pewnego! — Skoro Miriam przchodzi jak często do twojego biura (przyпускаjąc, że po to, by szukać u ciebie opieki) — czemuś nie zajądasz wyjaśnienia wprost od niej? — spytał Keith.

Jeszcze nie zał dał do tego mieszkania. Co się tam dzieje, nie mam pojęcia. A dotąd nie mogłem wynaleźć żadnego pretekstu, któryby mi pozwolił na przeprowadzenie tam rewizji.

— Czasami, poprzez zamknięte szczelnie i zasłonięte gubami kotarami okna przeciskają się na zewnątrz dymy kadzidel. Zagadnałem kiedyś Chińczyka pół-żartem, czy w jego mieszkaniu mieści się jakaś świątynia. Niezmieszany zupełnie odparł, że rzeczywiście znajduje się tam ołtarz poświęcony Bogom domowym. I cóż mu mogę zrobić? Przecież jest we własnym domu. Mówię ci, Conniston, ten człowiek jest poprostu nieuchwytny... wymyka mi się z rąk, niby obrzydliwa śliska jaszczurka...

— Tak, tak, rozumiem cię... — przytakiwał Keith, rad w głębi duszy, że Mac Dowell odnosi się do Chińczyka z taką nieufnością.

— To człowiek śmiały poprostu, — ciągnął dalej Mac Dowell. — Jeżeli zgodziłem się na przyjęcie go w skład naszej policji, to nietylko z uwagi na jego rzeczywiście cenną współpracę, jak dlatego, by go mieć ciągle na oku i złapać przy najbliższej okazji. Ale, powtarzam, dotychczas nie mam mu nic zupełnie do zarzucenia.

— Co się tyczy jego służby i personalu, — wcale liczniejszego, — niema się co udzielić, aby od tych ludzi można wyciągnąć jakiegokolwiek informacje. Wszystko to rodowici Chińczycy, oddani swemu panu ciałem i duszą, milezający i zagadkowi jak i ich pan.

— Oj, do licha! — mruknął Keith.

Mac Dowell zaciskał kurtkowo pięści, — żyły mu nabrzmiały na czole. Znać było, że jest zirytowany i doprowadzony do rozpaczki.

Dowell będzie mógł dać mu jakieś objaśnienia na temat owej dziwnej prośby Miriam Kirkstone.

— Ale Mac Dowell zaczął sam pierwszy, mówić o niej.

— Wiesz Conniston, — telefonowałam, — chciałybym pomówić z tobą o Miriam. Mam wrażenie, że okropnie się spieszo było jej zobaczyć się z tobą.

— Oj, będzie za jakie pół godziny. — odparł Keith. — Weź zatem piasek i przyjdź poprosi do mnie, dobrze? — Mam wrażenie, że ojad part Keith. — Weź zatem piasek i przyjdź poprosi do mnie, dobrze? — Mam wrażenie, że ojad będzie doskonały. — odparł Mac Dowell — zaraz idę. — Doskonały, — odparł Mac Dowell — zaraz idę. — W kwadrans potem Keith pomagał Mac Dowellowi przy rozbięciu się z eprzemakaniem piaseczka. Burza już przeszła; od strony rzeki płynęła gęsta mgła nad całe miasto.

— Komendant policji usiadł przy piecu, nadawał fajkę i siedział przez chwilę, pograty w myślach, ze zmartwionym czołem.

— Skocował wzrok ku aparatowi telefonicznemu: — Z tem, Conniston, tak się je spieszyło zobaczyć z tobą? Mam na myśli Miriam Kirkstone... — Tak jest... —

— Mac Dowell podciągnął z fajeczki i mówił dalej: — Czy po głosie jej nie możesz poznać pewnego... zdemenerowania? Daruj mi to niedyskretnie pytanie. Ale cała ta historia dzwoni mi się wydaje. Wrociłeś dopiero dziś rano, — a ona podczas szalejącej burzy przybiegła do kossar, poto tylko, by się zobaczyć z tobą.

— Widziałem, że strasznie była rozczarowana, gdy jej powiedziałem, że ciebie niema. Nie bacząc na niewę odeszła natychmiast; naprożno starałem się zobaczyć z tobą.

się ją zażrywać. Zdawała się działać pod jakimś nieodpornym przymusem...

— I ja odniosłem podobne wrażenie, — wtrącił Keith.

Mac Dowell przeciągnął ręką po czole. Wpatrując się w Keitha, mówił pomalutku:

— Muszę ci się przyznać, Deiry, że interesuję się bardzo żywo losem tej dziewczyny. Kiedy ojciec jej zginął, ona była na pensji w Otawa; przyjechała tu dopiero w kilka dni później. Wówczas ciebie już nie było w Prince-Albert, wyruszyłeś w pościg za Keithem. Zająłem się jej interesami, gdyż w tych tragicznych dniach była sama jak palec, bliska rozpaczki. Brat jej, Piotr Kirkstone, nie wchodził zupełnie w rachubę. To osobnik bardzo podejrzany... moim zdaniem zdolny do wszystkiego...

— W owym czasie Miriam była poprostu prześlizną dziewczyną. Piękniała niemal z każdym dniem... aż do tej chwili... Zaczęło się to przed jakimiś sześciu miesiącami, — a od dwóch miesięcy ostatnich doszło do zenitu... Od tej chwili Miriam zmieniła się wprost nie do poznania. Stała się smutna, zamysłona, schudła, zbladła. Jeszcze i dziś jest ładna, prawda? Ale ani się umywa do tego, co było przed pół rokiem. Wiednie, jak kwiat podcięty...

— Jakież to zmartwienie tak ją gnębi? Nie wiem. Nie wyznała mi tego, a ja nie śmiem jej pytać. Nie może tu być mowy o jakiejś chorobie, jestem pewny. Nigdy zresztą nie radziła się żadnego lekarza... Chyba... chyba byłyby to objawy choroby umysłowej, — aby było najokropniejszą. Ale wątpię. Otóż, Conniston, musisz mi pomóc w zbadaniu tej tajemnicy.

